

0570627425 **ADURE**
agro advocaten

www.gvkadure.nl

AANTEKENEN MET HANDTEKENING RETOUR

Gemeenteraad Overbetuwe
Postbus 11
6660 AA ELST

TEVENS PER TELEFAX: 0481-37 24 82

Gemeente Overbetuwe					
Ingek. 29 DEC 2008					
Inschrijfnr. 0010K 10668					
Gescand: 7					
Ovb. ja/nee					
Afdeling:				Ro	
				MvC	

Deventer, 29 december 2008

Betreft: Zienswijze Startnotitie MER Park Lingezegen

Inzake: Manen, van/MER

Ons kenmerk: 20080171/CvM/y

Deventer

Mr C. van Schaik
Mr J.T.A.M. van Mierlo
Mr H.M. van Eerten*
Mw Mr M.P. Zeilmaker-Smit
* tevens NMI-mediator

Keulenstraat 12
Postbus 2024, 7420 AA Deventer
Telefoon: 0570 - 62 78 80
Telefax: 0570 - 62 74 25

Drachten

Mr O.C. Struif
Mr P. Sipma
Mw Mr C.T. de Weerd

Lavendelheide 9
Postbus 186, 9200 AD Drachten
Telefoon: 0512 - 305 160
Telefax: 0512 - 305 161

Kopie: - griffie

Geacht College,

Namens de heer J. van Manen en mevrouw E.F.J. van Manen-Maassen wonende te 6662 NT Elst aan de Sillestraat 2 dien ik de nu volgende zienswijze in.

De heer en mevrouw Van Manen oefenen aan de Sillestraat een akkerbouwbedrijf uit. Ze hebben in de loop der jaren met hard werken een goed functionerend akkerbouwbedrijf opgebouwd en wensen dat dit zo blijft. Zij constateren dat door diverse ontwikkelingen in het gebied Arnhem/Nijmegen de bedrijfsvoering niet meer zodanig optimaal kan zijn als zij zich voor hadden gesteld. Daarbij wordt ondermeer gedacht aan plannen van de Landinrichtingscommissie Overbetuwe Oost onder meer strekkende tot het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en andere natuurelementen. Park Lingezegen komt daar weer bovenop.

Allereerst vraagt Van Manen aandacht voor de effecten van cumulatieve besluitvorming strekkende tot het creëren van meer natuurgebieden c.q. natuurwaarden in de regio waar het bedrijf van Van Manen is gevestigd. Helaas wordt dit niet terug gevonden in de MER Startnotitie. Ten onrechte wordt deze zaak geïsoleerd behandeld zeker voor wat betreft de effecten voor de landbouw.

Dan wordt in het navolgende ingegaan op de ter inzage gelegde Startnotitie.

0570627425

1.

Naar aanleiding van de inleiding c.q. de "aanleiding en plangebied" (paragraaf 1.1). In de notitie wordt gesteld dat het park beoogt een groene recreatieve ontwikkeling te bieden van het gebied tussen Arnhem, Nijmegen, Elst en Bemmelen.

Van Manen merkt op dat het gebied aangeduid als het "Landbouwwild" geen (nieuwe) "groene" en recreatieve ontwikkelingen dient te kennen. In dit gebied dient hoe dan ook voorop te staan de agrarische productie zonder beperkingen op het gebied van groen en recreatie. Dat betekent in dit gebied geen inmenging van Staatsbosbeheer en/of Dienst Landelijk Gebied teneinde hier recreatie of natuurwaarden te creëren welke nu nog niet aanwezig zijn.

2.

Uit de Startnotitie blijkt dat de gemeente Arnhem de bestuursovereenkomst niet heeft ondertekend. Dat zal voor 1 januari 2009 gebeuren. Mocht dit niet doorgaan voor genoemde datum dan dient dit consequenties te hebben voor de plannen tot het creëren van Park Lingezegen. Indien een belangrijke partner, de gemeente Arnhem, om wat voor reden op dit moment niet wil dan behoort het plan niet verder in procedure te worden gebracht.

3.

Op pagina 2 wordt ingegaan op de bestuursovereenkomst. Er wordt uitgegaan van 2 fasen dat wil zeggen de periode tot eind 2013 en de periode daarna tot 2025.

Het zal moeilijk zijn in een MER zover, derhalve tot 2025, vooruit te kijken. Het is beter na 2013 nogmaals de balans op te maken, bijvoorbeeld in de vorm van een hernieuwde MER, en niet nu reeds alles vastleggen. Voor wat betreft de planologische stappen wordt gemeld dat de verschillende bestemmingen op perceelsniveau worden vastgelegd, met dien verstande dat hier niet het gehele streefbeeld wordt vastgelegd.

Van Manen merkt op dat dit totaal niet nodig is voor het gebied het "Landbouwwild". Zolang de agrarische bestemming maar is gegarandeerd dient er binnen deze agrarische bestemming flexibiliteit te bestaan.

4.

Terecht geeft u in voetnoot 2 aan dat de financiering van de plannen van groot belang is. Immers anders kunnen ze niet worden gerealiseerd. Van Manen is van mening dat er op voorhand duidelijkheid dient te bestaan over de financiering van de plannen. Is dit niet duidelijk dan kan er niet aan het plan worden begonnen. Voorkomen dient te worden een situatie dat de plannen halverwege opnieuw moeten worden geëvalueerd in verband met het feit dat de kosten veel hoger blijken te liggen als verwacht. Dit laatste is geregeld het geval bij projecten als de onderhavige.

5.

Ad paragraaf 1.3 de Milieueffect rapportage.

Bij de vast te stellen Milieueffect rapportage dient aandacht te worden besteed aan de aanwezige biotopen in het huidige landschap maar bovenal ook met de cultuurhistorische

0570627425

waarde van het huidige landschap. Het mag niet zo zijn dat "stilzwijgend" wordt verondersteld dat het huidige landschap weinig cultuurhistorische waarde heeft en dus zo drastisch mag worden veranderd.

Onder 1.4 merkt Van Manen op dat zij ervoor pleiten het plan MER en het besluit MER niet te koppelen.

6.

Ad pagina 5 sub a.

Van Manen heeft er bezwaar tegen, dat is hierboven reeds opgemerkt, een MER te gebruiken als legitimatie voor het drastisch veranderen en omzetten van het momenteel bestaande landschap. Als dat laatste de bedoeling is dan dient er geen MER plaats te vinden en dient er te worden besloten tot een kleinere functiewijziging voor een kleiner gebied dan 250 hectare. Ook is het belangrijk dat er geen sprake van kan zijn dat er voor oppervlakten van bijvoorbeeld meer dan 100 hectaren wordt vergraven teneinde open water en natte cultuur te creëren. Daardoor ontstaat een groot probleem voor de landbouw. Vernatting leidt tot problemen in de landbouw en daar zal in het verdere betoog nog op worden teruggekomen.

7.

Ad 1.5 de Startnotitie.

Plaatselijke landschapsbeheerders (dat zijn veelal agrariërs) dienen te worden geconsulteerd over wijzigingen in het landschap vanwege de invloeden die de ingrepen hebben op omgevingsfactoren onder meer ter zake van hun bedrijfsvoering.

8.

Ad Hoofdstuk 2 nut en noodzaak (pagina 7).

Onder 2.1 wordt gesteld dat de bestuursovereenkomst op 3 juli jl. is ondertekend. Dat klopt niet (helemaal) want naar is gebleken heeft de gemeente Arnhem niet ondertekend.

In de ambitie van de bestuurders is slechts zeer beperkt aandacht voor de landbouw. Men dient zich te realiseren dat de landbouw een economische drager is in het betreffende gebied en dat mag nooit worden verwaarloosd. En verder wordt er in de ambities van de bestuurders gesproken over waterberging. Naar het oordeel van Van Manen dient dat geen doel op zichzelf te zijn. Beter kan er worden gezorgd voor een (laag) grondwaterpeil, zodanig dat de agrarische productie op peil kan blijven en de bewoners in het gebied droge voeten houden.

Sub 2.2 wordt gesproken over een aantrekkelijk landschap. Tevens is er aandacht voor de cultuurhistorie. Op zich is dat positief maar Van Manen merkt op dat het landschap momenteel ook al aantrekkelijk is en er mag niet stilzwijgend worden aangenomen dat het huidige landschap onvoldoende aantrekkelijk zou zijn. Als men aandacht heeft voor cultuurhistorie dan zal men zich derhalve moeten afvragen of dit zich wel verdraagt met het vergraven van gronden. Ook dienen recreatiedoelen te zijn afgestemd op een goed functionerende en economisch waardevolle landbouw.

0570627425

9.

Ad pagina 8 de natuurdoelen.

Van Manen wijst erop dat het "Landbouwland" niet extra mag worden belast met verplichtingen op grond van een ecologische verbindingszone. Hierboven is reeds gemeld dat de landbouw al (onevenredig) zwaar is getroffen door de ecologische verbindingszone aangelegd in het kader van de landinrichting. Een open functioneel landbouwgebied dient hoe dan ook in stand te blijven.

Bij de waterdoelen wordt wel gesproken over de bergingscapaciteit maar dit dient hoe dan ook niet gepaard te gaan met een peilverhoging. Van Manen heeft veel liever een peilverlaging. Dat leidt tot een betere betreedbaarheid en toegankelijkheid van het land, veel (oppervlakte) water in het gebied zal zeker leiden tot meer insecten, knutten, muggen, ganzen maar ook onkruidoverlast. Dat is agrarisch gezien zeer onwenselijk. De aanwezigheid van veel insecten, knutten en muggen is niet alleen voor agrariërs gezien ongunstig te noemen.

10.

Pagina 8: randvoorwaarden: landbouw.

Van bestuurders wordt verwacht dat zij garanderen dat ook in de nieuwe situatie er sprake is van voldoende ruimte voor de functionele landbouw. Dat betekent dat tenminste 300 hectare grond een (zuivere) landbouwbestemming dient te hebben. Dat betekent derhalve ook dat de bestaande situatie in stand blijft. Het landbouwgebied kan feitelijk in het Bestemmingsplan Buitengebied van het dorp Elst blijven vallen.

11

Ad 2.3. Nut en noodzaak en locatiekeuze.

Uit niets blijkt dat er een gericht marktonderzoek heeft plaatsgevonden naar de wensen en voorkeuren van toekomstige bezoekers van het park. Dat dient alsnog te gebeuren en als blijkt dat het publiek geen behoefte heeft aan de plannen zoals die nu voorliggen dan dient men ook bereid te zijn om de plannen aan te passen.

12.

Ad pagina 9 beleid dat heeft geleid tot Park Lingezegen.

Ook hier geldt dat het onduidelijk is in hoeverre het Park Lingezegen door de bevolking van de regio Arnhem/Nijmegen wordt gedragen. Feitelijk dient het stedelijk uitloopgebied zich te beperken langs de randen van de stedelijke bebouwing. Van Manen plaatst vraagtekens bij de financiële middelen om ambitieuze plannen uit te voeren. Staat de financiering niet duidelijk op voorhand vast dan dient men ook de bereidheid te hebben te plannen aan te passen aan de wel aanwezige financiële middelen. De fases van ontwikkeling dienen alleen langs de bebouwingszones te worden gerealiseerd. De financiële ruimte is niet groter dan alleen voor deze ontwikkeling.

0570627425

13.

Ad pagina 10. Het voornemen, alternatieven en varianten.

De omvang van het programma is, zo staat in de startnotitie vastgesteld op 500 hectare. Van Manen merkt op dat dit veel te groot is. Er dient alleen ontwikkeling plaats te vinden aan de randen van de stedelijke bebouwing. Daarvoor dienen dan ook financiële middelen ter beschikking te worden gesteld. Er dienen geen wetlands te worden aangelegd. Bestaande cultuurlandschappen met de daarbij behorende biotopen dienen in stand te blijven en zelfs te worden verstevigd. Er dient te worden voorkomen dat het gebied nog aantrekkelijker wordt voor aanzienlijke ganzenpopulaties en ook de aanwezigheid van knutten, muggen en dergelijk dient te worden tegengegaan. Met betrekking tot de waterberging is hierboven reeds gesteld dat dat als zodanig geen doel op zichzelf dient te zijn. Het waterpeil in de grond dient laag te zijn. Ook het peil van het water in de Linge dient laag te zijn.

Geen aanleg van een zogenaamd pocketpark aangezien dat het bestaande open cultuurlandschap aantast en verstoort. Bestaande waardevolle natuur met haar eeuwenoude biotopen dient niet te worden vervangen door zogenaamde "nieuwe natuur".

14.

Ad pagina 15 (paragraaf 3.2.3. Ten aanzien van het waterrijk).

Hierboven is reeds gesteld dat Van Manen een voorstander is van kleine diepe waterpartijen voor waterberging gereguleerd door een lager peilvak van de Linge. Daarnaast dienen er hoge droge weilanden te zijn die zijn gedraineerd waarop stadsboerderijen kunnen worden geplaatst. Hierbij moet de toegankelijkheid, de betreedbaarheid en de multifunctionaliteit voorop te staan. De economische dragers van het gebied dienen de ruimte te krijgen om het gebied leefbaar en dynamisch te laten blijven. In dat opzicht dient er veel aandacht te zijn voor het wegennet en de wegenstructuur in het gebied. Voor wat betreft de cultuurhistorie wordt naar boven verwezen. Deze dient hoe dan ook in stand te blijven. Daarbij dienen bestuurders en ambtenaren en door hen ingeschakelde deskundigen goed te luisteren naar de mening van de plaatselijke bewoners.

Bij "Landbouwland" dient zeer goed te worden gerealiseerd dat dit een economische drager van het gebied is. Het betreffende gebied heeft een functie in het kader van de voedselproductie waarbij het open landschap met goed gereguleerde waterbeheersing voorop dient te staan.

15.

Ad pagina 17 huidige situatie.

De Lingewal zal voor alle verkeer, voor alle landbouwverkeer een hoofdader moeten blijven om het gebied bereikbaar te houden en economisch interessant te houden. Het waterpeil van de Linge zal op een aanvaardbaar laag niveau moeten blijven om de afwatering van de laag gelegen komgronden te blijven waarborgen, om de daarbij gewenste multifunctionaliteit te blijven realiseren en daarbij de waterberging van het gebied te garanderen.

0570627425

16

Ad pagina 18.

Het "Landbouwland" dient het grootschalige karakter te behouden om economische en duurzame landbouw te kunnen blijven plegen. Naar het oordeel van Van Manen is er nu reeds in het gebied sprake van bijzondere natuurwaarden, zoals grote weidevogelstand, de aanwezigheid van uitzonderlijke biotopen op akkerweilanden en in en nabij bestaande watergangen. Onder geen beding kan worden geaccepteerd dat dat veronachtzaamd wordt in het kader van "nieuwe natuur". Tegelijkertijd dient er voor te worden gewaakt dat het landbouwgebied geen foerageergebied zal worden voor met name ganzen, als gevolg van de door de overheid vergraven waterplassen. De bodem van het gebied is eeuwenlang door de boer in stand gehouden en beheerd en zal met een goede waterbeheersing en bedrijfsstructuur beschikbaar moeten blijven voor de voedselproductie. De opengebieden zijn van groot belang voor de weidevogelstand waarbij de ganzenpopulatie drastisch zal moeten worden ingeperkt, anders is er geen ruimte meer voor weidevogels. Altijd dient goed acht te worden geslagen op het economisch draagvlak in het gebied. Immers zonder goed economisch draagvlak is er geen toekomst.

17.

Ad pagina 23.

Het waterrijk dient zo te worden ingericht dat er geen onomkeerbare situatie wordt geschapen. Dat wil zeggen diepe kleine gereguleerde waterpartijen met daarnaast hoge droge multifunctionele weilanden. Het verkeersnetwerk dient maximaal in stand te blijven.

18.

Ad pagina 25 pocketparks

Deze pocketparks kunnen in het landbouwland geen bijdrage leveren aan de cultuurhistorie omdat hiermee het open karakter van het gebied wordt geschaad. Het "Landbouwland" mag niet met een extra ecologische taakstelling worden belast omdat door de reeds aangelegde EVZ de functionaliteit van het gebied al ernstig is aangetast.

19.

Ad pagina 26.

De beoordeling van de milieueffecten met een bijbehorende methodiek dient zo te worden vormgegeven dat er niet slechts wordt vertrouwd op de deskundigheid van een kleine groep, die "met de rug naar de bewoners van het betreffende gebied staan". De bewoners van het betreffende gebied dienen serieus te worden genomen. Hun visie dient herkenbaar terug te komen in het gebied.

20.

Ad pagina 28 landbouw.

De volgende uitgangspunten dienen daarbij in acht te worden genomen bij de beoordeling van de landbouw:

- beperkte afname van het areaal;
- geen schade veroorzaakt door vernatting waardoor opbrengstderving en bereikbaarheid afneemt;

0570627425

- geen beperking landbouwstructuur, immers dit is een economische drager;
- er dient volop ruimte te zijn voor vergroting van bestaande agrarische bouwpercelen en bestaande agrarische bedrijven.

21.

Ad 5.3 het oppervlaktewater.

Het oppervlaktewater zal adequaat moeten worden afgevoerd en het Lingesysteem zal zorgvuldig moeten worden beheerd met een voldoende laag peil.

22.

Ad pagina 29.

De grondwaterstand zal laag moeten zijn om voldoende draagkracht en multifunctionaliteit van de komgronden te behouden. De oude natuur vervangen door zogenaamde nieuwe natuur zal een afname van de biodiversiteit met zich meebrengen. Een afname van het areaal aan landbouwgrond met 500 hectare zal een even zo grote afname van de cultuurhistorie van het gebied opleveren. De resterende 300 hectare is onvoldoende groot om het gebied de nodige uitstraling te laten behouden.

23.

Ad pagina 30.

Duurzaamheid is twijfelachtig omdat onduidelijk is of de door sommigen bepleite zogenaamde "nieuwe natuur" tot een ecologisch waardevol gebied zal leiden. Een stedelijk uitloopgebied van hoge kwaliteit (Sonsbeekparkachtig) is proportioneel en cultuurhistorisch een veel betere optie. De tijdelijke effecten van de realisatie kunnen worden voorkomen door alleen tegen de randen van de bebouwing de plannen te realiseren op een hoogwaardig niveau.

24.

Ad pagina 36 (significante aantasting).

In het "Landbouwland" dienen geen extra ingrepen plaats te vinden. Deze zijn al in het landinrichtingsplan aangelegd. Een verdere aantasting is niet aanvaardbaar.

De waterberging van het waterrijk door streekplanuitwerking 19 december 2006 is uit het zoekgebied geschrapt.

Tot zover de reactie namens de heer en mevrouw Van Manen. Zij zijn bereid, indien gewenst, hierover een mondelinge toelichting te geven. U wordt verzocht inhoudelijk tegemoet te komen aan deze inspraakreactie.

Hoogachtend,

J.T.A. M. van Mierlo
(vestiging Deventer)